

Negyedévenként másfél millió forinttal segíti államunk a szegedi dolgozók étkeztetését

Amikor megszólal az ebédre hívó jelzőcsengő, a szegedi üzemekben, vállalatoknál, hivatalokban többnyire tisztán, szépen berendezett, jól felszerelt éttermekben ülhetnek asztalhoz a dolgozók. Ma már ezt igen sokan természetesnek veszik és eszükbe sem jut, a fiatalok meg többen nem is tudják, hogy az 1945 előtti években a mai formában értelmezett szervezett üzemi étkeztetésről nem lehetett beszélni. Sőt a felszabadulást követő két-három esztendőben is hiba volt még az üzemi étkeztetésben.

Az első jelentős eredményt Szegeden is az 1948-ban létesített »ételgyár« jelentette.

Akkor még egytől ételt főztek és országosan »ételgyáraink« százezer embert szolgáltattak ki naponta. Azóta már 3500 üzemi konyha létesült az országban. Szegeden a saját kezelésű üzemi

konyhákban például már 1955 elején 3167 dolgozó ebédjét főzték. A különböző hivatalok, intézmények dolgozói, akik tehetik a Vendéglátóipari Vállalatnál, vagy a Hungária Étteremben fizetik elő az ebédet. Itt épp úgy, mint az üzemi konyhákban főzött ebédre, a vállalatok, E két vendéglátóipari vállalatnál 1955 elején 1750 fő fizetett elő ebédre. Az Üzemlelmezési Vállalat Jósika utcai telepén ugyanebben az időben még alig érte el a 600 főt az étkezők száma. Három év telt el 1955 óta és elmondhatjuk, hogy Szegeden és országosan is sokat fejlődött az üzemi étkeztetés.

A statisztikai adatok szerint 1958-ban országosan és naponta több mint 650 ezren étkeznek az üzemek és hivatalok éttermeiben. Szegeden — ha hozzászámítjuk a vendéglátóipari vállalatok-

nál előfizetett ebédet is — ma 12 360-an ebédelnek állami hozzájárulással.

Csak az állami hozzájárulás példáján ez év második negyedében Szegeden 1 487 000 forintot tett ki. Országosan az állam csak az ebédhozzájárulással naponta több mint egymillió forintot fordít az üzemi étkeztetés támogatására. Ezenkívül több száz millió forinttal járul a konyhák fenntartásához. A bányászok és az építőiparban dolgozók vacsorát is fogyaszthatnak hozzájárulással.

Az utóbbi évek eredményeihez tartozik az étkeztetés megváltozott módja is.

Ma már nem »önkiszolgálással«, és »ahol tudom állva« jutnak a dolgozók ebédhez, hanem ízlésesen felterített asztalnál, kulturált körülmények között étkezhetnek.

A 25-ös körzetben...

Alsóvárosban a Dobó, Bálvány és a Tarló utca lakói és az alsónyomássiak is népfelgyűlést tartottak szerdán este, hogy kiválasszák maguk közül jelöltjüket, akire majd szavazataikat adják. A Tisza Malom kultúrterme zsúfolásig megtelt emberekkel, többeknek már az ajtó előtt, kívül juttott hely. A gyűlés résztvevőinek jelölése Király József, Bálvány utca 15 szám alatt lakó dolgozó parasztra esett.

Termelőszövetkezeti tagok, háziasszonyok, munkások mondták el: Király Józsefet nagyon régen ismerjük, mint kezemunkájából élő kisparasztot. Derekas munkát végző az alsóváros Búzakalász Termelőszövetkezeti Csoportban is, ahol elnök

Amerikai rádiótudósítót utasítottak ki a Szovjetunióból

Moszkva (TASZSZ). A. J. Popov, a Szovjetunió külügyminisztériumi sajtóosztályának megbízott vezetője szerdán magához kérte P. Nivent, a Columbia Broadcasting System amerikai rádiótársaság tudósítóját és közölte vele, hogy a társaság irodájának további működése a Szovjetunióban nem engedélyezhető.

Popov közölte Nivennel: ennek oka az, hogy a Columbia Broadcasting System rádiótársaság a legutóbbi időkben erős szovjetellenes rágalmazó rádió- és televízió-propagandát fejt ki az Egyesült Államokban.

Micizné pedig mosott, főzött a két gyerekre, az emberre, művelte a földet és nagyon gyakran még napszámba is járt.

1956 végéig ment ez így, mire Miciz János megelégette ezt a kujtorgó életet,

A boldogulás útján

mit sem adva az ellenforradalmi zűrzavarra, belépett a baktói Felszabadulás Tsz-be. Egy évet töltött el, mindig örömmel ment haza, s mondogatta: »jó, jobb, mint gondoltam«.

Közben az anya szívére — ki él-hal két fiáért — mélyseges gond, boldogtalanság telepedett. Az öregebb fiú surbankó legényné cseperegett, otthon nem volt munka a számára, segédmunkásnak állt el az építőiparba. Rossz társaságba keveredett, bajok voltak a keresettel is. Az asszony kétségbeesve gondolt arra, ha ez így megy tovább, tán még el is veszítheti szép legényfiát. És a kisebb gyereke ugyanez a sors vár, ha kimarad az iskolából. Neki is el kell mennie hazulról. Éjszakákat töprengett; mit tegyen a gyerekekért, hogyan lehetne megcsinálni, hogy mint ezelőtt, ezután is ott lehessen ő a gyerekei közelében. Megtalálta férje segítségével a megoldást. Az ember után eljött ő is a szövetkezetbe a gyerekekkel. Még a kis há-

Új gyógyászati műszer: az elektromotoros csontmaró

A fővárosi I. számú Sebészeti Klinika néhány hónappal ezelőtt meghívta a Budapesti Orvosi Műszer-gyár vezetőit: nézzék meg, milyen módszerekkel dolgoznak a műtétknél. Az orvosok a gyáriak segítségét kérték technikai problémáik megoldásához.

A látogatás nyomán az üzem az orvosok kérésére, s velük egyetértésben három hónap alatt korszerű új gyógyászati műszert, elektromotoros csontmarót állított elő.

A berendezés egy kis villanymotorból, sebességszabályozóból és két — marófejeket, fúrókat, fűrészeket befogó szerkezetből áll. A jövő év elején megkezdik a tenyérben elférő szerkezet elektromotoros csontmarók igen könnyű, egyszerűen, sorozatgyártását.

gyorsan és pontosan kezelhető. Felhasználható szinte valamennyi olyan csontoperciónál, amelyeket eddig kézi műszerekkel és nehéz kézi motorokkal végeztek.

Alkalmazásával nemcsak könnyebbé válik az orvosok munkája, de egyes műtétek ideje — mint például a combnyakcsont operáció — a felére rövidül.

Az új berendezés mintapéldányát az I. számú Sebészeti Klinika baleseti osztályán sikerrel próbálták ki. Az orvosok kedvező véleménye alapján az üzem a jövő év elején megkezdik az elektromotoros csontmarók igen könnyű, egyszerűen, sorozatgyártását.

„A BÖGÖLY”

Egy szerény kis newyorki lakásban él a 94 éves Ethel Voynich asszony, akinek 1897-ben frott. »A bögly« című történelmi regénye a Szovjetunióban és a népi demokráciák számottevő részében a legolvasottabb könyvek közé tartozik. A Mongol Írószövetség elnöke például levelet intézett Voynich asszonyhoz és elmondotta, hogy a könyv megjelenése óta a regény főhőse a szovjet fiatalok egyik eszményképe lett. A Nagy Októberi Forradalom óta a Szovjetunióban 18 nyelven 90 kiadást ért meg a könyv. Hétszáz ezer példányban kínaiul is megjelent.

Miről szól és mik az érdemei ennek a kitűnő könyvnek? Bertrand Russell, az ismert angol filozófus, Ethel Voynich őszinte tisztelője kijelentette, hogy »egyike a legizgalmasabb regényeknek, amiket angol nyelven olvastam«. A regény hőse egy fiatalember, aki Olaszországban a XIX. században kiábrándul a klerikalizmusból és mindent feláldoz azért, hogy hazáját a Habsburg-igától felszabadítsa. A második világháború szovjet hősei közül sokan elpompodtak, hogy a könyv hőseire való emlékezésből bátorságot merítettek a nácizmus elleni küzdelemben. A Szovjetunióban két ízben is készítették filmet »A bögly« című regényből. Legutóbb Sosztakovics zenéjével színes film készült belőle, amelyet az 1956-os velencei filmfesztiválon is bemutatnak. Nálunk »Vihar Itália felett« címmel játszották. Nemrégiben opera készült a könyv nyomán, amelyet idén fognak Moszkvában is bemutatni. Ethel Voynich »Az elsüllyedt város« című kantatájának előadását a Moszkvai Nagy Színház is terve vette.

New Yorkba látogató szovjet művészek és turisták mind felkeresik a 94 éves Ethel Voynich asszonyt, aki nagy örömmel fogadja látogatóit és bízik abban, hogy a békés kapcsolatok megmenthetik a világot egy új háború borzalmaiktól. Különösen a fiatalokat kedveli Ethel Voynich, akinek az a véleménye, hogy »Szörnyű felelősség a fiatal életet irányítása. Szegénykezem, hogy keveset sikerült tennem ezekért a fiatalokért, akik pedig sokat várnak az idősebb nemzedéktől.«

— De azt mondtam, hogy a szovjet címkesorozat mellett a japánok viszik el a pálmát. S ezt elsősorban a leheltnyi finomságú színekre, művészi kidolgozott apró rajzokra értettem. Legtöbb sorozatukban virágokat és különféle reklámokat mutatnak be.

— Külföldön nagyon ötletesen, jól felhasználják a gyufacímkeket egy-egy kampány alkalmával is. A hollandok például nemrégiben adtak ki egy sorozatot az alkoholizmus robolásáról. Nagyon kedves a belgák gyermeksorozata is. Ötletek, szépek a cseh címkek. Ők is nagyon ügyesen, bürtort reklámoznak, városaik nevezetességeit mutatják be.

— Sajnos, mi nem vehetjük fel a versenyt egyik ország gyufacímkeivel sem. Bár Egyiptomtól Indiáig számos országnak exportálunk, mégis gyufacímkeink ötlet-szegények, színtelenek. Most ugyan már nálunk is nagyobb gondot fordítanak a címkek ötletességére, színének gazdagságára. Így például most adtak ki egy négy színben nyomott címkesorozatát a fehérítő állatvilágról —, egyébként ezek a címkek főként a Szegedi Gyufagyár gyufásdobozainak lesznek. A mezőgazdasági

— Hát bizony. Kell dolgozni, de azt csak én tudom, meg a jóisten, mit dolgoztam én, amíg nem voltunk itt, a szövetkezetben...

Csepri József

Cimkegyűjtők

Volt egy kollégám, aki íróasztalának fiókjait gyufásdobozokkal rakta tele, mondván: gyűjti őket, szép címkejük miatt. Akkor ezt én is, s a többiek is afféle hóbortnak tartottuk.

Múltak az évek, s a nyár folyamán ismét hallottam gyufacímke-gyűjtőkről. Az újságok adták hírül, hogy Dorogon megrendezték a gyufacímke-gyűjtők találkozóját, s egyidejűleg kiállítás is tartottak a gyűjteményekből. A kiállítás anyagát aztán szintén még a nyár folyamán Pesten is bemutatták. Ezután az előzmények után aztán örömmel értesültünk róla, hogy a címkegyűjtők egyik nevezetessége éppen a mi városunkban lakó Taraba Lajosné, a Gyufagyár anyagkönyvelője.

Aki több ezer emberrel levelez

A Kálmány Lajos utca 7. szám alatt kényelmes, barátságosan berendezett lakásban találtuk meg Tarabánét. S megkértük, ismertesse, mióta gyűjt gyufacímkeket és mi ösztönözte erre az újfajta gyűjtési szenvedélyre.

— Mint tudják, a Gyufagyárban dolgozom. S úgy kezdtem a gyűjtést, hogy a Gyufagyárban rámbízták a külföldi magyar gyufacímkeket kéri gyűjtőkkel való levelezést. Ez körülbelül három évvel ezelőtt történt. A levelezés révén én is kezdtem nagyobb érdeklődéssel szemlélni a gyufacímkeket, s először csak szép címletű gyufásdobozokat, majd később címkeket gyűjtöttem. Az évek során annyira megnövekedett a gyufacímke-gyűjtőkkel a levelezésem, hogy jelenleg több ezer emberrel állok levelezésben. S ahogy nőtt a levelezésem és érkeztek a szebbnél szebb külföldi gyufacímkek, úgy nőtt az én gyűjtési szenvedélyem és gyűjtési anyagom is. Jelenleg 26 ország legérdekesebb, legszebb címkesorozatát őrzöm. Ezt a hatalmas gyűjteményt még nem tudtam teljesen rendezni, de már eddig is hét hatalmas album van tele a legszebb gyufacímkekkel.

A szovjet és japán címkek a legszebbek

S most következnek az a pillanat, amikor végre meglátjuk az oly híres gyűjteményt. Tarabáné szinte áhítattal lapozza fel az albumot, magyarul a gyűjteménye legszebb darabjait. — Szerintem gyűjteményem a legszebbek a japán és a szovjet címkek. De tessék, győződjék meg róla, nem vagyok-e elfogult? — mondja, miközben fellel-

kiállításra pedig színesfejú gyufákkal készültünk fel.

— Nemrégiben találkoztam Csehszlovákiában több külföldi lelkes gyűjtővel. A csehszlovák kollégák hívtak meg erre a találkozóra.

43 levél válaszra vár

— Csehszlovákiai útja után milyen tervei vannak, hova szeretne legközelebb utazni?

— Jövőre a Szovjetunióba, vagy Bulgáriába szeretnék elmenni, ahol szintén sok címkegyűjtő van, s remélem, hogy főleg a Szovjetunióban újabb művészi gyufacímkekkel gazdagíthatom majd gyűjteményemet.

Taraba Lajosné búcsúzik, hogy visszasíthessen levelei közé, mert szabadsága alatt 43 levél érkezett, amely mind megválaszolásra vár. Tarabáné pedig nem késlekedik a válaszirással.

(horucziné)

Alacsony, zömök termetű, nagyon halkszavú asszony. Kérlel, hogy öregebb szövetkezeti asszonyról írjak. Később aztán mégis leültünk a tágas tornácra, a kisasztal mellé, s beszélni kezdett.

Apja sárbaragadt agrárproletár, gyakran alkalmi munkás volt. A pöttömnyi algyói kislány alig látszott ki a földből, de már tavaszonta neki is mennie kellett. Eleinte palántát szőri paprikáit, aztán meg kapálni. A hatodik elemi után kis batyut kötöttek neki is otthon és a városba jött. Kegyelmes, méltóságos asszonyok házielédje volt, míg csak férjhez nem ment Miciz János algyói parasztleányhoz. Az újbort eszküvőjük után katonának vitték, ő pedig ott maradt az apóské tizenkét hold elég sílány minőségű földjén. Dolgozott, dolgozott, tán még többet, mint amennyit győzött. Megszületett az első fiú, aztán meg a másik. Kilenc évig különben békességben, nagy egyetértésben élt apósa házában, mire kikapták a jussot. Ők már nem lettek középparasztok, hiszen csak három hold vizenyős föld jutott nekik.

Tipikus szegényparaszt asszonysors ez. Férjével együtt, szinte darabonként hordták össze a kis algyói házikót. Aztán, mint minden esztendőben, gyakran csak mutatába járt haza a munkából, dolgozott állami gazdaságokban, útipitekszen, mikor hol lehetett.